

MÜŞTERİ SINIFLANDIRMA KAVRAMLARI ve UYGUNLUK TESTİ BİLGİLENDİRME POLİTİKASI

Bu doküman sermaye piyasası yatırımcılarını ve Golden Global Yatırım Bankası A.Ş. müşterilerini, SPK tebliğlerinde yer alan müşteri sınıflandırmasına ilişkin bazı temel kavramlar hakkında bilgilendirmek için hazırlanmıştır. Uygunluk ve yerindelik testleri hakkında önemli uyarıları da içermektedir.

Profesyonel Müşteri: Kendi yatırım kararlarını verebilecek ve üstlendiği riskleri değerlendirebilecek tecrübe, bilgi ve uzmanlığa sahip müşteriyi ifade eder. Bir müşterinin profesyonel müşteri olarak dikkate alınabilmesi için aşağıdaki kuruluşlardan biri olması ya da sayılan nitelikleri haiz olması gerekir:

- Aracı kurumlar, bankalar, portföy yönetim şirketleri, kolektif yatırım kuruluşları, emeklilik yatırım fonları, sigorta şirketleri, ipotek finansman kuruluşları, varlık yönetim şirketleri ile bunlara muadil yurtdışında yerleşik kuruluşlar.
- Emekli ve yardım sandıkları, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. maddesi uyarınca kurulmuş olan sandıklar.
- Kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu gibi uluslararası kuruluşlar.
- Nitelikleri itibarıyla bu kurumlara benzer olduğu Kurulca kabul edilebilecek diğer kuruluşlar.
- Aktif toplamının 50.000.000 Türk Lirası, yıllık net hâsılatının 90.000.000 Türk Lirası, özsermayesinin 5.000.000 Türk Lirasının üzerinde olması kıstaslarından en az ikisini taşıyan kuruluşlar (Tutarlar Kurul tarafından değiştirilebilir).
- Talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilen müşteriler.

Genel Müşteri: Profesyonel müşteri tanımı kapsamına girmeyen müşteriler ile profesyonel müşteri olarak dikkate alınmak istemediğini beyan eden profesyonel müşteriler “genel müşteri” kabul edilir.

Nitelikli Yatırımcı: Sahip olduğu nakit mevduatlarının ve sermaye piyasası araçlarının da dâhil olduğu finansal varlıkları toplamı 1.000.000 Türk Lirası tutarını aşan yatırımcılardır.

Talebe Dayalı Profesyonel Müşteri: Genel müşterilerden aşağıdaki nitelikleri haiz olanlar, yazılı olarak talep etmeleri ve aşağıdaki şartlardan **en az ikisini sağladıklarını tevsik etmeleri durumunda**, Golden Global Yatırım Bankası A.Ş.’nin sunabileceği hizmet ve faaliyetlerden profesyonel müşteri sıfatıyla yararlanabilir. Bir müşterinin profesyonel müşteri olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlardan en az ikisini sağlaması gerekir:

- Son 1 yıl içinde, her 3 aylık dönemde en az **500.000 Türk Lirası hacminde ve en az 10 adet sermaye piyasası işlemi** gerçekleştirmiş olmaları (Limitler Kurul tarafından değiştirilebilir. Başka Yatırım Kuruluşu Ekstre veya Raporu tevsik edici belge olarak kabul edilecektir.)

- b) Nakit mevduatlarının ve sahip olduğu sermaye piyasası araçlarının da dâhil olduğu finansal varlıkları toplamının **1.000.000 Türk Lirası tutarını aşması** (Tutar Kurul tarafından değiştirilebilir. Finansal varlıklar toplamını gösterecek banka ve yatırım kuruluşlarına ait ekstreler ve hesap özeti tevsik edici belge olarak kabul edilecektir.)
- c) Finans alanında **üst düzey yönetici pozisyonlarından birinde en az 2 yıl** görev yapmış olması veya sermaye piyasası alanında **en az 5 yıl ihtisas personeli** olarak çalışmış olması veya Sermaye Piyasası Faaliyetleri **Düzen 3 Lisansı veya Türey Araçlar Lisansına** sahip olmasıdır. (Doğrudan SPL tarafından verilen lisans belgesi ve SPL kayıtlarında diğer bilgilerin doğrulanması aranacaktır.)

Yukarıdaki müşteri sınıflarına göre hem müşterinin hem Golden Global Yatırım Bankası A.Ş'nin bazı hak ve yükümlülükleri oluşmaktadır. Aynı zamanda hesap açılışından önce uygunluk ve yerindelik testlerinin, alınacak hizmet türüne göre tamamlanmış olması gerekir.

Golden Global Yatırım Bankası A.Ş uygunluk testi sonucunda ürün veya **hizmetin müşteriye uygun olmadığı kanaatine** ulaşırsa, öncelikle müşteriye yazılı olarak veya elektronik ortamda uyarır. Buna rağmen müşteri ürün veya hizmeti almak istiyorsa, yatırım kuruluşu müşterinin bu talebi yönünde **hizmet verip vermemek konusunda serbesttir**. Hizmet vermesi durumunda ilgili ürün hakkında **genel yatırım tavsiyesi verilemez**. Müşterilerin yer aldıkları sınıfı değiştirme hakları bulunmaktadır.

Golden Global Yatırım Bankası A.Ş alım satım aracılık faaliyeti kapsamında genel müşterilerine herhangi bir hizmet sunmadan önce, mevzuat gereği yapılacak **genel risk bildirimine ek olarak** işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklar ve açıklamaların müşteri tarafından okunup anlaşıldığına dair yazılı bir beyan alır. Söz konusu açıklamaların bir örneğinin müşteriye verilmesi zorunludur. Profesyonel müşterilerin talep etmesi durumunda Golden Global Yatırım Bankası A.Ş'nin profesyonel yatırımcıya da bu açıklamaları yapması zorunludur.

Müşteriler, tabi olduğu **sınıflandırmayı etkileyebilecek bir durum** ortaya çıktığında söz konusu hususu Golden Global Yatırım Bankası A.Ş'ne bildirmekle yükümlüdür. Müşteri sınıflandırılması çerçevesinde verdikleri bilgi ve belgelerin doğruluğundan ve gerektiğinde güncellenmesinden müşteriler sorumludur.

PROFESYONEL MÜŞTERİLERİN YARARLANAMAYACAĞI MEVZUAT HÜKÜMLERİ

Bu açıklama metni, III-39/1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği 31/2 Maddesi, “Yatırım kuruluşunun herhangi bir faaliyet veya hizmet sunmadan önce profesyonel müşterilerini, yararlanamayacakları mevzuat hükümleri hakkında yazılı olarak bilgilendirmesi şarttır.” hükmü ve aynı tebliğin 28/h maddesi hükümleri gereği düzenlenmiştir. “Genel” kategorisinde tanımlanan müşteriler için kurumumuz aşağıdaki şartları sağlamakla yükümlüdür:

- III-37.1 Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği'nin “müşteri ile saklamacı kuruluş arasında mutabakat” başlıklı 68/1 maddesine göre saklama hizmeti sunulan müşteriler ile saklamaya yetkili yatırım kuruluşunun iç kontrolden sorumlu birimi veya personeli tarafından müşteriye ait

sermaye piyasası araçları ve nakde ilişkin her takvim yılında en az 1 defa yazılı veya elektronik ortamda mutabakat sağlanması zorunludur.

- III-37.1 Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği'nin "müşteri varlıklarına ilişkin bildirim" başlıklı 69/1 maddesine göre saklamaya yetkili yatırım kuruluşu tarafından müşterilere ait sermaye piyasası araçlarına ve nakde ilişkin olarak müşterilere Kurulun belge ve kayıt düzenlemelerinde yer alan esaslar çerçevesinde asgari olarak ayda bir bildirim yapılması esastır.
- III-39/1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği'nin "uygunluk testi" başlıklı 33/1 maddesine göre yatırım kuruluşlarının alım satıma aracılık ve halka arza aracılık faaliyetleri kapsamında "Genel" müşterilere uygunluk testi yapılması zorunludur.
- III-39/1 Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği'nin "müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25/2 maddesine göre yatırım kuruluşlarının alım satıma aracılık faaliyeti kapsamında "Genel" müşterilerine hizmet sunmadan önce genel risk bildirimine ek olarak işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklamak ve açıklamaların müşteri tarafından okunup anlaşıldığına dair yazılı bir beyan almak zorundadır.

Uygunluk Testi: Yatırım kuruluşu tarafından pazarlanan ya da müşteri tarafından talep edilen ürün ya da hizmetin müşteriye uygun olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla, müşterilerin söz konusu ürün veya hizmetin taşıdığı riskleri anlayabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadıklarının tespit edilmesidir. Yatırım kuruluşları alım satıma aracılık ve halka arza aracılık faaliyetleri kapsamında yalnızca genel müşterilere uygunluk testi yapmakla yükümlüdür.

Golden Global Yatırım Bankası A.Ş. ürün ya da hizmetlerin müşteriye uygun olduğunun tespit edilmesine imkân bulunmadığına veya bir ürün ya da hizmetin müşteriye uygun olmadığına ilişkin uyarıda bulunmuş olmasına rağmen, müşterinin söz konusu hizmet ya da ürünü almak istemesi durumunda Golden Global Yatırım Bankası A.Ş. müşteriye söz konusu talep yönünde hizmet verip vermemek hususunda serbesttir.

Golden Global Yatırım Bankası A.Ş. alım/satım aracılık faaliyeti kapsamında Genel Müşterilerini herhangi bir hizmet sunmadan önce mevzuat gereği yapılması gereken "Genel Risk Bildirimi" ne ek olarak işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklar ve açıklamaların müşteri tarafından okunup anlaşıldığına dair bir beyan alır ve söz konusu beyanın bir nüshasının müşteriye verilmesi zorunludur. Profesyonel müşterilerin talep etmesi durumunda da söz konusu açıklamaların profesyonel müşterilere de yapılması zorunludur.

Müşteriler, tabi olduğu sınıflandırmayı etkileyebilecek bir durum ortaya çıktığında söz konusu hususu Golden Global Yatırım Bankası A.Ş.'ne bildirmekle yükümlüdür. Müşteri sınıflandırması çerçevesinde verilen bilgi ve belgelerin doğruluğundan ve gerektiğinde güncellenmesinden müşteriler sorumludur.